

**Отразяване в медиите на Международна научна конференция 2025
„Икономическо развитие и политики: реалности и перспективи.
Устойчивост в условия на глобални промени“**

<https://www.bas.bg/?p=60877>

Международна научна конференция в Института за икономически изследвания при БАН

понеделник, 24 ноември 2025 | Категории: [Човек и общество](#) | Етикети: [Институт за икономически изследвания](#)

Международна научна конференция с участие на учени от Испания, Румъния, Литва, Турция, Италия, Португалия, Северна Македония и България се проведе в Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Тя е традиционна за икономистите на БАН, като събитието се фокусира върху злободневни проблеми в национален, регионален, европейски и световен мащаб, свързани с предизвикателствата пред България, интеграцията в ЕС, финансовата, демографските и социални политики, регионалното и секторно развитие, икономиката на съвременните фирми и др.

Тази година конференцията е на тема: „Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени“. Тя бе открита от проф. д-р Ирена Зарева, директор на ИИИ при БАН, а приветствие към участниците отправи изп. директор на Българска фондова борса доц. д-р Маню Моравенов. Пленарният доклад на тема: “В навечерието на еврото: фискална устойчивост и средносрочни перспективи пред икономическото развитие на България“ бе изнесен от проф. Виктор Йоцов от ИИИ при БАН, който очерта няколко сценария пред България след приемане на еврото от догодина.

Дискусиите протекоха в четири тематични панела. Първият бе посветен на новите реалности и международни политики от гледна точка на геоикономиката, интеграцията и устойчивостта, вторият – на устойчивото развитие на регионите и секторите, а третият – на адаптивността и устойчивостта на предприятията. В четвъртия панел участниците дискутираха макроикономически и социални измерения на устойчивото развитие.

<https://3e-news.net/bg/a/view/65504/prof-viktor-jocov-ot-ban-bylgarija-vliza-v-evrozonata-s-blagoprijatna-fiskalna-pozicija-no-bez-garancija-za-imunizacija-sreshtu-tejki-shokove>

Проф. Виктор Йочов от БАН: България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове

[Икономика](#) / [България](#) , [Финанси](#)
24 ное 2025 [3E news](#) 1072

Снимка: БТА

България влиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки външни и вътрешни шокове. Това е извод в доклада на проф. Виктор Йоцов от Института за икономически изследвания при БАН, представен днес на международна научна конференция „Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени“, организирана от Института.

В доклада, посветен на фискалната устойчивост и средносрочни перспективи пред икономическото развитие на страната с оглед предстоящото членство в еврозоната, Йоцов отбелязва, че устойчивостта е много важна, особено при наличието на различни събития около нас, които предизвикват загриженост.

Сред успехи, постигнати от страната, той посочи ръста на реалния БВП - от 575 процента, като БВП се увеличава от 13,5 млрд. долара през 1997 г. до над 91 млрд. долара през 2024 г., ниска безработица, инфлация през изминалата година в рамките на критериите за еврозоната, фискална устойчивост. По думите му това са успехи, които не трябва да забравяме, но фактът, че сме на последно място в ЕС, говори сам за себе си.

Сред трайните дефицити и проблеми Йоцов посочи слаба и неефективна администрация, корупция, която по думите му не е проблем, който е само морален и етичен, ниско доверие в съдебната система. Други проблеми са демографският срив, който намалява икономическия потенциал на страната, като според данните губим около 40 000 - 50 000 души всяка година. Българската икономика изостава съществено в производителността на труда - тя е около 55 процента от средната за ЕС, което ограничава конкурентоспособността, имаме нисък дял на високотехнологично производство и слаб трансфер на знания, отбелязва още той.

Като цитира данни от проучване за отношението в обществото към еврото, според които 49 процента подкрепят еврото, 42 процента са против, Йоцов каза, че счита това за провал на икономистите, че не са си свършили работата и не са обяснили добре на хората, за да няма такива колебания.

Изпълнихме номиналните критерии, влязохме в еврозоната, трябва ни реална конвергенция, реално да усетим ползите, каза още Виктор Йоцов. Според него е необходимо поддържане и увеличаване на фискалния резерв като първа линия на защита при внезапни шокове. Необходим е баланс между фискална дисциплина, гъвкавост и стратегически инвестиции в устойчивост и конвергенция, се отчита още в доклада на проф. Йоцов.

Най-голям системен риск за държавния дълг на България след влизането в еврозоната се очертава при сценарий на продължителна глобална стагнация, при който дългът нараства по-бързо и преминава от „ниско“ към „средно“ ниво, с възможност за нестабилна траектория при отсъствие на корективни мерки. Това се посочва в доклад на проф. Виктор Йоцов, представен на международна научна конференция в Института за икономически изследвания при БАН.

В доклада се подчертава обаче, че благодарение на ниското изходно ниво и наличието на фискален резерв България все пак разполага със значим буфер: дори при сериозни търговски и климатични сътресения съотношението дълг/БВП остава под 50% в краткосрочен хоризонт.

Докладът разглежда динамиката на публичния дълг, макроикономическата стабилност и рисковете пред българската икономика в контекста на предстоящото въвеждане на еврото.

Без гаранции срещу външни и вътрешни шокове

В него се посочва още, че България навлиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за "имунизация" срещу външни и вътрешни шокове. Имаме нисък дълг, наличен резерв и относително умерени дефицити, което е реален актив. Сама по себе си тази изходна позиция обаче не гарантира автоматична устойчивост – необходима е фискална дисциплина и стратегическо ориентиране на фискалната политика. Трябва да мислим за устойчивостта не като статичност, а като процес на активно управление – чрез буфери, реформи и интелигентно използване на възможностите, които членството в еврозоната предоставя.

Проф. Виктор Йоцов проследява и пътя на българската икономика от хиперинфлацията, банковия колапс и тежкия дефицит през 1997 г. до постигането на макроикономическа стабилност и подготовката за членство в еврозоната. Представени са данни за значителен ръст на реалния БВП и БВП на глава от населението (по ППС), овладяване на инфлацията, спад на безработицата и поддържане на един от най-ниските показатели за публичен дълг в ЕС. Особено внимание е отделено на външния сектор и банковата система.

Българската икономика премина от предкризисен свръхдефицит по текущата сметка към модел, в който нетният износ се превръща в устойчив източник на растеж, заяви проф. Йоцов пред участниците в конференцията. Според него банковият сектор е добре капитализиран, с висока ликвидност, исторически ниско ниво на необслужвани кредити и стабилна рентабилност – ключов фактор за устойчивостта на финансовата система.

Наред с постигнатите успехи, докладът акцентира и върху хроничните слабости на българската икономика и институции. Сред тях са: системната корупция, слабата ефективност на администрацията, непоследователното бюджетно планиране, регресивната данъчно-осигурителна система, както и задълбочаващият се демографски срив и „изтичане на мозъци“. Ниската производителност, ограничените инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и слабото взаимодействие между наука и бизнес са посочени като ключови бариери пред догонващото развитие и реалната конвергенция спрямо по-развитите страни в ЕС.

Проф. Виктор Йоцов от БАН: България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за имунизация“ срещу тежки шокове

България влиза в еврозоната с релативно удобна фискална позиция, само че без гаранция за „имунизация“ против тежки външни и вътрешни шокове. Това е извод в отчета на проф. Виктор Йоцов от Института за стопански проучвания при Българска академия на науките, показан през днешния ден на интернационална научна конференция „Икономическо развиване и политики: Реалности и вероятности. Устойчивост в изискванията на световни промени“, проведена от Института.

В отчета, отдаден на фискалната резистентност и средносрочни вероятности пред икономическото развиване на страната с оглед идното участие в еврозоната, Йоцов означава, че устойчивостта е доста значима, изключително при съществуването на разнообразни събития към нас, които провокират угриженост.

Сред триумфи, реализирани от страната, той уточни растежа на действителния Брутният вътрешен продукт - от 575 %, като Брутният вътрешен продукт се усилва от 13,5 милиарда \$ през 1997 година до над 91 милиарда \$ през 2024 година, ниска безработица, инфлация през миналата година в границите на критериите за еврозоната, фискална резистентност. По думите му това са триумфи, които не би трябвало да забравяме, само че фактът, че сме на последно място в Европейски Съюз, приказва самичък за себе си.

Сред трайните дефицити и проблеми Йоцов уточни слаба и неефективна администрация, корупция, която по думите му не е проблем, който е единствено честен и етичен, ниско доверие в правосъдната система. Други проблеми са демографският срив, който понижава икономическия капацитет на страната, като съгласно данните губим към 40 000 - 50 000 души всяка година. Българската стопанска система изостава значително в продуктивността на труда - тя е към 55 % от междинната за Европейски Съюз, което лимитира конкурентоспособността, имаме невисок дял на високотехнологично произвеждане и слаб трансфер на познания, означава още той.

Като цитира данни от изследване за отношението в обществото към еврото, съгласно които 49 % поддържат еврото, 42 % са срещу, Йоцов сподели, че смята това за неуспех на икономистите, че не са си свършили работата и не са обяснили добре на хората, с цел да няма такива съмнения.

Изпълнихме номиналните критерии, влязохме в еврозоната, би трябвало ни действителна конвергенция, действително да усетим изгодите, сподели още Виктор Йоцов. Според него е належащо поддържане и увеличение на фискалния запас като първа линия на отбрана при неочаквани шокове. Необходим е баланс сред фискална дисциплинираност, еластичност и стратегически вложения в резистентност и конвергенция, се регистрира още в отчета на проф. Йоцов.

БАН: Необходима е фискална дисциплина след влизането на България в еврозоната

България навлиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без „имунизация“ срещу външни и вътрешни шокове, посочва проф. Виктор Йоцов от БАН

12:13 | 25.11.25 г.

Снимка: Bloomberg

България влиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу външни и вътрешни шокове. Имаме нисък дълг, наличен резерв и относително умерени дефицити, което е реален актив. Сама по себе си тази изходна позиция обаче не гарантира автоматична устойчивост – необходима е фискална дисциплина и стратегическо ориентиране на фискалната политика. Трябва да мислим за устойчивостта не като статичност, а като процес на активно управление – чрез буфери, реформи и интелигентно използване на възможностите, които членството в еврозоната предоставя.

Това заяви проф. Виктор Йоцов по време на международна научна конференция в Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (БАН). В изследването си той анализира динамиката на публичния дълг, макроикономическата стабилност и рисковете пред българската икономика в контекста на предстоящото въвеждане на еврото на 1 януари 2026 г.

Докладът на проф. Йоцов проследява пътя на българската икономика от хиперинфлацията, банковия колапс и тежкия дефицит през 1997 г. до постигането на макроикономическа стабилност и подготовката за членство в еврозоната.

Българската икономика премина от предкризисен свръхдефицит по текущата сметка към модел, в който нетният износ се превръща в устойчив източник на растеж, заяви проф. Йоцов пред участниците в конференцията. Според него банковият сектор е добре капитализиран, с висока ликвидност, исторически ниско ниво на необслужвани кредити и стабилна рентабилност – ключов фактор за устойчивостта на финансовата система.

Докладът акцентира и върху хроничните слабости на българската икономика и институции. Сред тях са: системната корупция, слабата ефективност на администрацията, непоследователното бюджетно планиране, регресивната данъчно-осигурителна система,

както и задълбочаващият се демографски срив и „изтичане на мозъци“. Ниската производителност, ограничените инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и слабото взаимодействие между наука и бизнес са посочени като ключови бариери пред догонващото развитие и реалната конвергенция спрямо по-развитите страни в ЕС.

Презентацията на проф. Йоцов съдържа и сценарийно-базирано изследване на динамиката на публичния дълг. Резултатите показват, че благодарение на ниското изходно ниво и наличието на фискален резерв България разполага със значим буфер - дори при сериозни търговски и климатични сътресения съотношението дълг/БВП остава под 50% в разглеждания хоризонт. Най-голям системен риск се очертава при сценарий на продължителна глобална стагнация, при който дългът нараства по-бързо и преминава от „ниско“ към „средно“ ниво, с възможност за нестабилна траектория при отсъствие на корективни мерки.

В заключение проф. Йоцов подчертава, че за благоприятното развитие на България в еврозоната е необходима комбинация от фискална дисциплина в „тихи“ години, стратегически инвестиции в човешки капитал, иновации и инфраструктура, както и системно интегриране на геоикономическите, климатичните и демографските рискове във фискалната политика. Особено значение придобиват реформите за подобряване на институционалната среда и върховенството на правото, които са предпоставка за устойчив растеж, реална конвергенция и по-ниска рискова премия по финансирането на публичния дълг, каза той.

<https://novini.bg/article/2025112410365438591>

България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове

24.11.25 г., 12:30 ч.

© Gettyimages

България влиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки външни и вътрешни шокове. Това е извод в доклада на проф. Виктор Йоцов от Института за икономически изследвания при БАН, представен днес на международна научна конференция „Икономическо развитие и

политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени", организирана от Института.

В доклада, посветен на фискалната устойчивост и средносрочни перспективи пред икономическото развитие на страната с оглед предстоящото членство в еврозоната, Йоцов отбелязва, че устойчивостта е много важна, особено при наличието на различни събития около нас, които предизвикват загриженост.

Сред успехи, постигнати от страната, той посочи ръста на реалния БВП - от 575 процента, като БВП се увеличава от 13,5 млрд. долара през 1997 г. до над 91 млрд. долара през 2024 г., ниска безработица, инфлация през изминалата година в рамките на критериите за еврозоната, фискална устойчивост. По думите му това са успехи, които не трябва да забравяме, но фактът, че сме на последно място в ЕС, говори сам за себе си.

Сред трайните дефицити и проблеми Йоцов посочи слаба и неефективна администрация, корупция, която по думите му не е проблем, който е само морален и етичен, ниско доверие в съдебната система. Други проблеми са демографският срив, който намалява икономическия потенциал на страната, като според данните губим около 40 000 - 50 000 души всяка година. Българската икономика изостава съществено в производителността на труда - тя е около 55 процента от средната за ЕС, което ограничава конкурентоспособността, имаме нисък дял на високотехнологично производство и слаб трансфер на знания, отбелязва още той.

Като цитира данни от проучване за отношението в обществото към еврото, според които 49 процента подкрепят еврото, 42 процента са против, Йоцов каза, че счита това за провал на икономистите, че не са си свършили работата и не са обяснили добре на хората, за да няма такива колебания.

Изпълнихме номиналните критерии, влязохме в еврозоната, трябва ни реална конвергенция, реално да усетим ползите, каза още Виктор Йоцов. Според него е необходимо поддържане и увеличаване на фискалния резерв като първа линия на защита при внезапни шокове. Необходим е баланс между фискална дисциплина, гъвкавост и стратегически инвестиции в устойчивост и конвергенция, се отчита още в доклада на проф. Йоцов.

<https://duma.bg/v-evrozonata-nyama-da-sme-imunizirani-sreshtu-ikonomicheski-shokove-n312702>

Анализ на БАН:

В еврозоната няма да сме имунизирани срещу икономически шокове

вторник, 25 Ноември 2025 / брой: 221

автор: [Дума](#)

България влиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки външни и вътрешни шокове. Това е извод в доклада на проф. Виктор Йоцов от Института за икономически изследвания при БАН, представен на международна научна конференция „Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени“, организирана от Института.

Проф. Йоцов отбелязва, че устойчивостта е много важна, особено при наличието на различни събития около нас, които предизвикват загриженост. Сред успехите, постигнати от страната, той посочи ръста на реалния БВП от 575%, като през 1997 г. той е бил 13,5 млрд. долара и е стигнал над 91 млрд. долара през 2024 г., фискалната устойчивост, ниската безработица и инфлация. По думите му това са успехи, които не трябва да забравяме, но фактът, че сме на последно място в ЕС, говори сам за себе си.

Сред трайните дефицити и проблеми Йоцов посочи слаба и неефективна администрация, корупция, която по думите му не е проблем, който е само морален и етичен, ниско доверие в съдебната система.

Други проблеми са демографският срив, който намалява икономическия потенциал на страната, като според данните губим около 40-50 хиляди души всяка година. Българската икономика изостава съществено в производителността на труда - тя е около 55% от средната за ЕС, което ограничава конкурентоспособността, има нисък дял на високотехнологично производство и слаб трансфер на знания, отбеляза още той.

Като цитира данни от проучване за отношението в обществото към еврото, според които 49% подкрепят еврото, 42% са против, Йоцов каза, че смята това за провал на икономистите, че не са си свършили работата и не са обяснили добре на хората, за да няма такива колебания.

Изпълнихме номиналните критерии, влязохме в еврозоната, трябва ни реална конвергенция, реално да усетим ползите, каза още Виктор Йоцов. Според него е необходимо поддържане и увеличаване на фискалния резерв като първа линия на защита при внезапни шокове. Необходим е баланс между фискална дисциплина, гъвкавост и стратегически инвестиции в устойчивост и конвергенция, се отчита още в доклада на проф. Йоцов.

<https://iustitia.bg/%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B2%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0-%D0%B2-%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D1%81/>

България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове, според доклад на проф. Виктор Йоцов от БАН 2025

Авторска статия на [Юстиция БГ](https://iustitia.bg/) - ноември 24, 2025 Редактирана: ноември 24, 2025

България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове, според доклад на проф.

България влиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки външни и вътрешни шокове. Това е извод в доклада на проф. Виктор Йоцов от Института за икономически изследвания при БАН, представен днес на международна научна конференция „Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени“, организирана от Института.

В доклада, посветен на фискалната устойчивост и средносрочни перспективи пред икономическото развитие на страната с оглед предстоящото членство в еврозоната, Йоцов отбелязва, че устойчивостта е много важна, особено при наличието на различни събития около нас, които предизвикват загриженост.

Сред успехи, постигнати от страната, той посочи ръста на реалния БВП – от 575 процента, като БВП се увеличава от 13,5 млрд. долара през 1997 г. до над 91 млрд. долара през 2024 г., ниска безработица, инфлация през изминалата година в рамките на критериите за еврозоната, фискална устойчивост. По думите му това са успехи, които не трябва да забравяме, но фактът, че сме на последно място в ЕС, говори сам за себе си.

Сред трайните дефицити и проблеми Йоцов посочи слаба и неефективна администрация, корупция, която по думите му не е проблем, който е само морален и етичен, ниско доверие в съдебната система. Други проблеми са демографският срив, който намалява икономическия потенциал на страната, като според данните губим около 40 000 – 50 000 души всяка година. Българската икономика изостава съществено в производителността на труда – тя е около 55 процента от средната за ЕС, което ограничава конкурентоспособността, имаме нисък дял на високотехнологично производство и слаб трансфер на знания, отбелязва още той.

Като цитира данни от проучване за отношението в обществото към еврото, според които 49 процента подкрепят еврото, 42 процента са против, Йоцов каза, че счита това за провал на икономистите, че не са си свършили работата и не са обяснили добре на хората, за да няма такива колебания.

Изпълнихме номиналните критерии, влязохме в еврозоната, трябва ни реална конвергенция, реално да усетим ползите, каза още Виктор Йоцов. Според него е необходимо поддържане и увеличаване на фискалния резерв като първа линия на защита при внезапни шокове. Необходим е баланс между фискална дисциплина, гъвкавост и стратегически инвестиции в устойчивост и конвергенция, се отчита още в доклада на проф. Йоцов. България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове, според доклад на проф. Виктор Йоцов от БАН.

<https://www.expert.bg/macrovew/finance/razkriha-naj-golemija-risk-za-bylgarija-sled-vlizaneto-v-evrozonata-2524586.html>

Разкриха най-големия риск за България след влизането в еврозоната

25 Ное 2025, 11:01

[Пламен Иванов](#)

Най-голям системен риск за държавния дълг на България след влизането в еврозоната се очертава при сценарий на продължителна глобална стагнация, при който дългът нараства по-бързо и преминава от „ниско“ към „средно“ ниво, с възможност за нестабилна траектория при отсъствие на корективни мерки. Това се посочва в доклад на Проф. Виктор Йоцов, представен на международна научна конференция в Института за икономически изследвания при БАН.

В доклада се подчертава обаче, че благодарение на ниското изходно ниво и наличието на фискален резерв България все пак разполага със значим буфер: дори при сериозни търговски и климатични сътресения съотношението дълг/БВП остава под 50% в краткосрочен хоризонт.

Докладът разглежда динамиката на публичния дълг, макроикономическата стабилност и рисковете пред българската икономика в контекста на предстоящото въвеждане на еврото.

Без гаранции срещу външни и вътрешни шокове

В него се посочва още, че България навлиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за "имунизация" срещу външни и вътрешни шокове. Имаме нисък дълг, наличен резерв и относително умерени дефицити, което е реален актив. Сама по себе си тази изходна позиция обаче не гарантира автоматична устойчивост – необходима е фискална дисциплина и стратегическо ориентиране на фискалната политика. Трябва да мислим за устойчивостта не като статичност, а като процес на активно управление – чрез буфери, реформи и интелигентно използване на възможностите, които членството в еврозоната предоставя.

Проф. Виктор Йоцов проследява и пътя на българската икономика от хиперинфлацията, банковия колапс и тежкия дефицит през 1997 г. до постигането на макроикономическа стабилност и подготовката за членство в еврозоната. Представени са данни за значителен ръст на реалния БВП и БВП на глава от населението (по ППС), овладяване на инфлацията, спад на безработицата и поддържане на един от най-ниските показатели за публичен дълг в ЕС. Особено внимание е отделено на външния сектор и банковата система.

Още: [Доклад от БАН предупреди за задлъжняване на България](#)

Българската икономика премина от предкризисен свръхдефицит по текущата сметка към модел, в който нетният износ се превръща в устойчив източник на растеж, заяви проф. Йоцов пред участниците в конференцията. Според него банковият сектор е добре капитализиран, с висока ликвидност, исторически ниско ниво на необслужвани кредити и стабилна рентабилност – ключов фактор за устойчивостта на финансовата система.

Наред с постигнатите успехи, докладът акцентира и върху хроничните слабости на българската икономика и институции. Сред тях са: системната корупция, слабата ефективност на администрацията, непоследователното бюджетно планиране, регресивната данъчно-осигурителна система, както и задълбочаващият се демографски срив и „изтичане на мозъци“. Ниската производителност, ограничените инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и слабото взаимодействие между наука и бизнес са посочени като

ключови бариери пред догонващото развитие и реалната конвергенция спрямо по-развитите страни в ЕС.

<https://www.bta.bg/bg/news/economy/1014225-balgariya-vliza-v-evrozonata-s-blagopriyatna-fiskalna-pozitsiya-no-bez-garantsi>

България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове, според доклад на проф. Виктор Йоцов от БАН

[Анелия Цветкова](#)

Снимка: Благой Кирилов/БТА
София, 24.11.2025 12:22 (БТА)

България влиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки външни и вътрешни шокове. Това е извод в доклада на проф. Виктор Йоцов от Института за икономически изследвания при БАН, представен днес на международна научна конференция „Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени“, организирана от Института.

В доклада, посветен на фискалната устойчивост и средносрочни перспективи пред икономическото развитие на страната с оглед предстоящото членство в еврозоната, Йоцов отбеляза, че устойчивостта е много важна, особено при наличието на различни събития около нас, които предизвикват загриженост.

Сред успехи, постигнати от страната, той посочи ръста на реалния БВП - от 575 процента, като БВП се увеличава от 13,5 млрд. долара през 1997 г. до над 91 млрд. долара през 2024 г., ниска безработица, инфлация през изминалата година в рамките на критериите за еврозоната,

фискална устойчивост. По думите му това са успехи, които не трябва да забравяме, но фактът, че сме на последно място в ЕС, говори сам за себе си.

Сред трайните дефицити и проблеми Йоцов посочи слаба и неефективна администрация, корупция, която по думите му не е проблем, който е само морален и етичен, ниско доверие в съдебната система. Други проблеми са демографският срив, който намалява икономическия потенциал на страната, като според данните губим около 40 000 - 50 000 души всяка година. Българската икономика изостава съществено в производителността на труда - тя е около 55 процента от средната за ЕС, което ограничава конкурентоспособността, имаме нисък дял на високотехнологично производство и слаб трансфер на знания, отбеляза още той.

Като цитира данни от проучване за отношението в обществото към еврото, според които 49 процента подкрепят еврото, 42 процента са против, Йоцов каза, че счита това за провал на икономистите, че не са си свършили работата и не са обяснили добре на хората, за да няма такива колебания.

Изпълнихме номиналните критерии, влязохме в еврозоната, трябва ни реална конвергенция, реално да усетим ползите, каза още Виктор Йоцов. Според него е необходимо поддържане и увеличаване на фискалния резерв като първа линия на защита при внезапни шокове. Необходим е баланс между фискална дисциплина, гъвкавост и стратегически инвестиции в устойчивост и конвергенция, се отчита още в доклада на проф. Йоцов.

<https://www.infobusiness.bcci.bg/mejdunarodna-nauchna-konferentsiya-v-instituta-za-ikonomicheski-izsledvaniya-pri-ban.html>

Международна научна конференция в Института за икономически изследвания при БАН

Международна научна конференция с участие на учени от Испания, Румъния, Литва, Турция, Италия, Португалия, Северна Македония и България се проведе в Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Тя е традиционна за икономистите на БАН, като събитието се фокусира върху злободневни проблеми в национален, регионален, европейски и световен мащаб, свързани с предизвикателствата пред България, интеграцията в ЕС, финансовата, демографските и социални политики, регионалното и секторно развитие, икономиката на съвременните фирми и др.

Тази година конференцията е на тема: „Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени“. Тя бе открита от проф. д-р Ирена Зарева, директор на ИИИ при БАН, а приветствие към участниците отправи изп. директор на Българска фондова борса доц. д-р Маню Моравенов. Пленарният доклад на тема: “В навечерието на еврото: фискална устойчивост и средносрочни перспективи пред икономическото развитие на България“ бе изнесен от проф. Виктор Йоцов от ИИИ при БАН, който очерта няколко сценария пред България след приемане на еврото от догодина.

Най-голям системен риск за държавния дълг на България след влизането в еврозоната се очертава при сценарий на продължителна глобална стагнация, при който дългът нараства по-бързо и преминава от „ниско“ към „средно“ ниво, с възможност за нестабилна траектория при отсъствие на корективни мерки. Това се посочва в доклад на Проф. Виктор Йоцов, представен на международната научна конференция.

В доклада се подчертава обаче, че благодарение на ниското изходно ниво и наличието на фискален резерв България все пак разполага със значим буфер: дори при сериозни търговски и климатични сътресения съотношението дълг/БВП остава под 50% в краткосрочен хоризонт.

Докладът разглежда динамиката на публичния дълг, макроикономическата стабилност и рисковете пред българската икономика в контекста на предстоящото въвеждане на еврото. В него се посочва още, че България навлиза в еврозоната с относително благоприятна фискална позиция, но без гаранция за "имунизация" срещу външни и вътрешни шокове. Имаме нисък дълг, наличен резерв и относително умерени дефицити, което е реален актив. Сама по себе

си тази изходна позиция обаче не гарантира автоматична устойчивост – необходима е фискална дисциплина и стратегическо ориентиране на фискалната политика. Трябва да мислим за устойчивостта не като статичност, а като процес на активно управление – чрез буфери, реформи и интелигентно използване на възможностите, които членството в еврозоната предоставя.

Проф. Виктор Йоцов проследява и пътя на българската икономика от хиперинфлацията, банковия колапс и тежкия дефицит през 1997 г. до постигането на макроикономическа стабилност и подготовката за членство в еврозоната. Представени са данни за значителен ръст на реалния БВП и БВП на глава от населението (по ППС), овладяване на инфлацията, спад на безработицата и поддържане на един от най-ниските показатели за публичен дълг в ЕС. Особено внимание е отделено на външния сектор и банковата система.

Българската икономика премина от предкризисен свръхдефицит по текущата сметка към модел, в който нетният износ се превръща в устойчив източник на растеж, заяви проф. Йоцов пред участниците в конференцията. Според него банковият сектор е добре капитализиран, с висока ликвидност, исторически ниско ниво на необслужвани кредити и стабилна рентабилност – ключов фактор за устойчивостта на финансовата система.

Наред с постигнатите успехи, докладът акцентира и върху хроничните слабости на българската икономика и институции. Сред тях са: системната корупция, слабата ефективност на администрацията, непоследователното бюджетно планиране, регресивната данъчно-осигурителна система, както и задълбочаващият се демографски срив и „изтичане на мозъци“. Ниската производителност, ограничените инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и слабото взаимодействие между наука и бизнес са посочени като ключови бариери пред догонващото развитие и реалната конвергенция спрямо по-развитите страни в ЕС.

Дискусиите протекоха в четири тематични панела. Първият бе посветен на новите реалности и международни политики от гледна точка на геоикономиката, интеграцията и устойчивостта, вторият – на устойчивото развитие на регионите и секторите, а третият – на адаптивността и устойчивостта на предприятията. В четвъртия панел участниците дискутираха макроикономически и социални измерения на устойчивото развитие.

<https://www.bta.bg/bg/news/economy/1014208-bfb-se-bori-danak-divident-da-ne-se-povishava-pone-za-publichnite-kompanii-u-nas>

БФБ се бори данък дивидент да не се повишава поне за публичните компании у нас, каза изпълнителният директор Маню Моравенов

[Мартин Леков](#)

БТА, София (24 ноември 2025) Институтът за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките (БАН) е домакин на международна научна конференция на тема "Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени". На снимката: изпълнителният директор на Българска фондова борса и член на Съвета на директорите доц. д-р Маню Моравенов. Снимка: Благой Кирилов/БТА (БТ)

София,

24.11.2025 12:05

(БТА)

Българската фондова борса (БФБ) полага усилия предложението в проектобюджета за следващата година за увеличение на данък дивидент от 5 на сто на 10 на сто да не се приема поне за публичните компании у нас. Това посочи изпълнителният директор на БФБ Маню Моравенов по време на международната научна конференция на тема "Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени". Събитието е организирано от Института за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките.

По думите на Моравенов, БФБ работи активно за популяризирането на българския капиталов пазар, който предлага на компаниите възможност да се финансират не само чрез търговските банки, но и чрез средства на инвеститори, които да управляват, така че да печелят както бизнесите, така и самите инвеститори чрез разпределянето на дивиденди.

"За съжаление може би данък дивидент в България ще се вдигне с 5 процента, но повярвайте, ние се борим много активно това да не стане поне за листнатите на борсата компании", каза Моравенов.

Според него България има "уникален исторически шанс", тъй като погледите на инвеститорите ще се насочат и към българския капиталов пазар веднага след присъединяването към еврозоната. Той даде пример с Хърватия, където 2 години след приемането на еврото хърватският основен борсов индекс и фондовата борса са сред първенците по растеж в Европа, а за разглеждания период вече има 3 успешни първични публични предлагания на акции (IPO) за около 300 млн. евро.

"Аз лично смятам, че българският капиталов пазар има дори по-голям потенциал от хърватския", каза Моравенов, изразявайки мнението, че след еврозоната българските публични компании ще повишат цената си.

По думите му България има няколко години, в които може да се възползва от пренареждането на икономическата сцена на Европа, както и от предимствата си, едни от които са членството в еврозоната и в Шенгенското пространство. Моравенов посочи, че страната ни се намира на стратегическо географско местоположение и може да се възползва от ситуацията в Европа, така че да се превърне в една от най-бързо развиващите се икономики, като основното, което трябва да направи, е да изгражда инфраструктура.

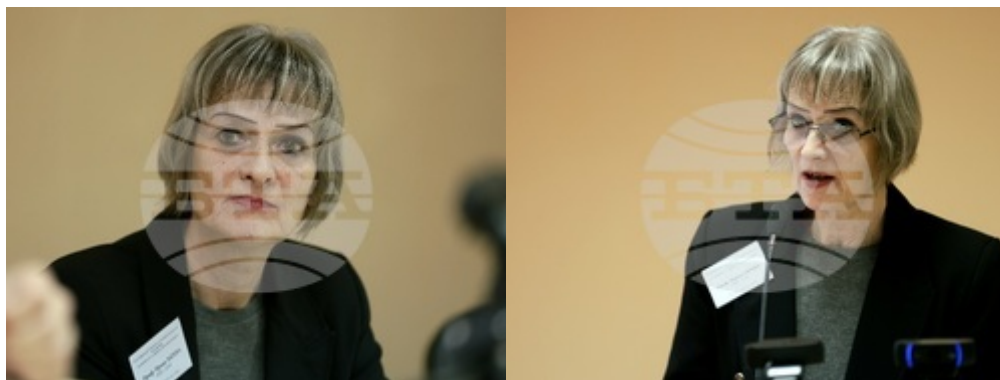
По думите му капиталовият пазар може да играе ключова роля за това чрез събуждане на т.нар. спящи пари, визирайки спестяванията на домакинствата и активното участие от страна на пенсионните фондове във финансиране на инфраструктурни проекти.

"Пари за инвестиции има много. Знаете колко пари притежават пенсионните фондове, знаете спящите пари колко са на гражданите и домакинствата по банкови сметки. Една малка част от тези пари да се активизира, българската икономика ще расте с огромни темпове", каза той.

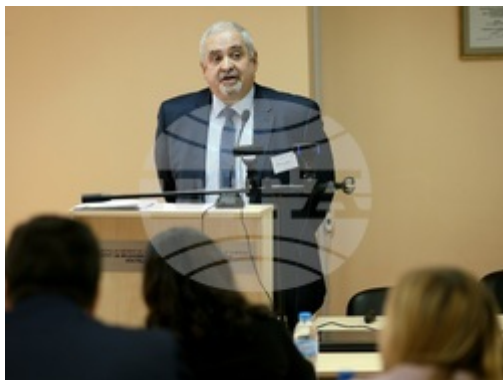
Моравенов посочи, че са водени разговори с всички пенсионни фондове у нас, които са изразили позиция, че биха подкрепили развитието на инфраструктурата чрез капиталовия пазар, като подчерта, че става дума за средства, измервани в милиарди.

Той разкри още, че поне три компании имат интерес за двойно листване на БФБ и Франкфуртската фондова борса чрез сегмента Eurobridge, посочвайки имената на "Сирма груп холдинг" и "Софарма". Моравенов добави, че останалите компании с интерес са частни и все още не са обявили намерение за IPO, поради което няма да си позволи да назове имената им, но изтъкна, че става дума за компании с годишни обороти от 500 млн. евро нагоре.

В допълнение

<https://3e-news.net/bg/a/view/65506/bfb-se-bori-danyk-divident-da-ne-se-povishava-pone-za-publichните-kompanii-u-nas>

БФБ се бори данък дивидент да не се повишава поне за публичните компании у нас

България има "уникален исторически шанс", тъй като погледите на инвеститорите ще се насочат и към българския капиталов пазар веднага след присъединяването към еврозоната, каза изпълнителният директор на БФБ Маню Моравенов

[Икономика](#) / [България](#) , [Финанси](#)

24 ное 2025

[3E news](#) 2627

Българската фондова борса (БФБ) полага усилия предложението в проектобюджета за следващата година за увеличение на данък дивидент от 5 на сто на 10 на сто да не се приема поне за публичните компании у нас. Това посочи изпълнителният директор на БФБ Маню Моравенов по време на международната научна конференция на тема "Икономическо развитие и политики: Реалности и перспективи. Устойчивост в условията на глобални промени". Събитието е организирано от Института за икономически изследвания (ИИИ) при Българската академия на науките, събщи БТА.

Още по темата

Проф. Виктор Йоцов от БАН: България влиза в еврозоната с благоприятна фискална позиция, но без гаранция за „имунизация“ срещу тежки шокове

Финанси

Икономика / България , Финанси

24 ное 2025

По думите на Моравенов, БФБ работи активно за популяризирането на българския капиталов пазар, който предлага на компаниите възможност да се финансират не само чрез търговските банки, но и чрез средства на инвеститори, които да управляват, така че да печелят както бизнесите, така и самите инвеститори чрез разпределянето на дивиденди.

"За съжаление може би данък дивидент в България ще се вдигне с 5 процента, но повярвайте, ние се борим много активно това да не стане поне за листнатите на борсата компании", каза Моравенов.

Според него България има "уникален исторически шанс", тъй като погледите на инвеститорите ще се насочат и към българския капиталов пазар веднага след присъединяването към еврозоната. Той даде пример с Хърватия, където 2 години след приемането на еврото хърватският основен борсов индекс и фондовата борса са сред първенците по растеж в Европа, а за разглеждания период вече има 3 успешни първични публични предлагания на акции (IPO) за около 300 млн. евро.

"Аз лично смятам, че българският капиталов пазар има дори по-голям потенциал от хърватския", каза Моравенов, изразявайки мнението, че след еврозоната българските публични компании ще повишат цената си.

По думите му България има няколко години, в които може да се възползва от пренареждането на икономическата сцена на Европа, както и от предимствата си, едни от които са членството в еврозоната и в Шенгенското пространство. Моравенов посочи, че страната ни се намира на стратегическо географско местоположение и може да се възползва от ситуацията в Европа, така че да се превърне в една от най-бързо развиващите се икономики, като основното, което трябва да направи, е да изгражда инфраструктура.

По думите му капиталовият пазар може да играе ключова роля за това чрез събуждане на т.нар. спящи пари, визирайки спестяванията на домакинствата и активното участие от страна на пенсионните фондове във финансиране на инфраструктурни проекти.

"Пари за инвестиции има много. Знаете колко пари притежават пенсионните фондове, знаете спящите пари колко са на гражданите и домакинствата по банкови сметки. Една малка част от тези пари да се активизира, българската икономика ще расте с огромни темпове", каза той.

Моравенов посочи, че са водени разговори с всички пенсионни фондове у нас, които са изразили позиция, че биха подкрепили развитието на инфраструктурата чрез капиталовия пазар, като подчерта, че става дума за средства, измервани в милиарди.

Той разкри още, че поне три компании имат интерес за двойно листване на БФБ и Франкфуртската фондова борса чрез сегмента Eurobridge, посочвайки имената на "Сирма груп холдинг" и "Софарма". Моравенов добави, че останалите компании с интерес са частни и все още не са обявили намерение за IPO, поради което няма да си позволи да назове имената им, но изтъкна, че става дума за компании с годишни обороти от 500 млн. евро нагоре.

[illegible]

